

dvärgpärlemorffjäril

Boloria improba

Rödlista
2010

Livskraftig
LC

Nära hotad
NT

Sårbar
VU

Starkt hotad
EN

Akut hotad
CR

Nationellt utdöd
RE

Kunskapsbrist
DD

Dvärgpärlemorffjäril förekommer i ett begränsat område i fuktiga platser med dvärgviden i fjälltrakterna kring Abisko och Nikkaluokta.

Livsmiljö och ekologi

Dvärgpärlemorffjäril lever på solexponerade svagt slutande fjällhedar med kortvuxen gräsvegetation på mellan 800–1000 m ö.h. Arten flyger normalt från början av juli och ca 3–4 veckor framåt. Flygtiden är extremt väderberoende och kan också skilja på olika lokaler i fjälltrakterna. Hanarna patrullerar fjällheden i sökandet efter oparade honor och flyger hela tiden mycket nära markytan, vilket gör det svårt att följa dem med blicken. Individerna besöker sällan blommor, men suger ofta fukt från marken. Honan, som kan para sig flera gånger, tillbringar mer tid stillasittande på blottlagd jord eller på värdväxten dvärgvide *Salix herbacea*. Äggen läggs enstaka främst på värdväxternas stjälkar och larverna lever av bladen. I Sverige har honor även iakttagits lägga ägg på lavar intill dvärgvide. Utvecklingscykeln är tvåårig och larven övervintrar första gången i första stadiet och andra gången i tidigt fjärde stadium. I likhet med populationer av flertalet fjällfjärilar fluktuerar individantalet mellan olika år. Arten är endast aktiv vid direkt solexponering

och sommarvädret har sannolikt ett mycket avgörande inflytande på reproduktionsframgången. Arten är väldigt lokaltrogen och rör sig sällan längre än 50 meter utanför larvernas livsmiljö och lever maximalt cirka en vecka.

Utseende

Dvärgpärlemorffjärilen är den minsta av de fyra alpina pärlemorffjärilsarterna med ett vingspann på 26–36 mm. Vingarna är på ovansidan gulgrå, vanligen med en orange färg närmare framvingens ytterkanter och mer utbrett på bakvingen, som också har en vitaktig fläck vid framkanten. Teckningen är diffust gråsvart. Behåringen på nykläckta individer skimrar i violett. Bakvingens undersida är i yttre hälften ganska diffust tecknad. Vingens inre hälft har ett brunpudrat, ljus tvärband med distinkt avgränsning som vid framkanten är vitt. På vingens mitt finns en kilformad ljusare fläck.

Utbredning

Dvärgpärlemorffjäril förekommer, vad vi känner till, i en

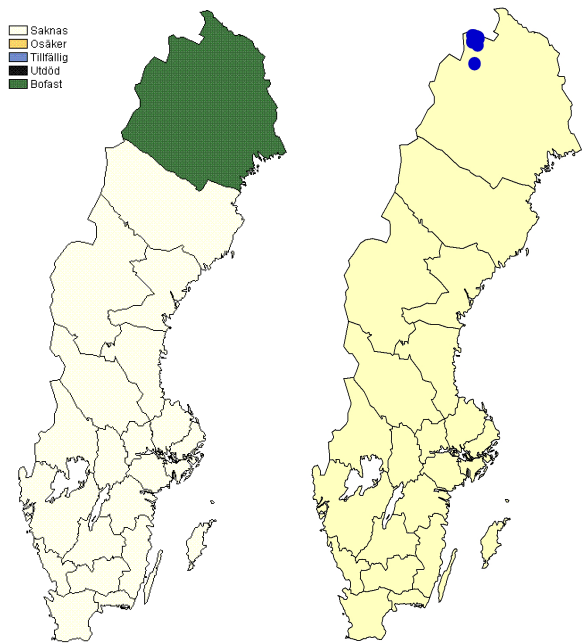
mycket begränsad del av fjällvärlden. Det mer sammanhängande utbredningsområdet sträcker sig från fjällen runt Torne Träsk till angränsande fjällområden. Under sommaren 2010 påträffades den av faunavaktare även på Karmastjåkka VNV om Nikkaloukta.

Inventeringsmetod

Räkna av antalet flygande individer under artens mest aktiva flygperiod (peak), dvs försök att optimera besöket så att så många individer som möjligt är aktiva. Fjällarterna utnyttjar de soliga timmarna maximalt och flyger inte när det är molnigt. Vid gynnsamt och soligt väder har arten väldigt kort flygperiod och då kan den optimala flygperioden infalla redan efter några dagar efter att första individerna har noterats. Hanarna kläcker i regel ett par dagar-1 vecka före honorna. Några dagar efter honorna har kläcks räknar man med att det största antalet individer är aktiva. För att få ett mått på antalet individer är det lämpligt om man gör en punkt- eller linjetaxering. Man räknar då antalet individer man ser av arten per rutt eller punkt under ett visst tidsintervall (max 45 min). Man vandrar i lugn takt där man tror att arten kommer att flyga och alla individer som ses räknas. Det viktiga är att man försöker gå ungefär samma rutt år från år och att man tar lika lång tid på sig. För att vara säker på artbestämningen kan arten behöva fångas in med en s.k. lufthåv som ofta har en ringdiameter på 30-50 cm.

Referenser

Artfaktblad [dvärgpärlmorfjäril](#), ArtDatabanken SLU 2010-01-19.
Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Dagfjärilar.
Hesperiidae – Nymphalidae. 2005. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.

Fynd från 2000-2010

Fotograf: Lina Lönnberg

Allmän information om Faunaväkteri

Syftet med faunaväkteri är att få kunskap om våra vilda djurs tillstånd, främst hotade arter. Genom att följa en population från år till år kan trender upptäckas och hot kan uppmärksammas. Därigenom underlättas arbetet med att bevara arterna. Förutom årlig övervakning av kända populationer innefattar faunaväkteri även återbesök av äldre fyndplatser och eftersök av nya populationer. All väkteriverksamhet sammanställs och tillgängliggörs i Artportalen och kan därmed användas inom naturvård och miljöövervakning. Verksamheten är ideell men samordnas av ArtDatabanken och Sveriges entomologiska förening.

Bli faunavaktare!

Alla är välkomna att bli faunavaktare. Du behöver inte vara expert, ett naturintresse räcker. Välj din art på [artportalen.se](#) där du får mer information om hur du blir faunavaktare.

Kontakt: asa.hedin@slu.se www.slu.se/artdatabanken www.artportalen.se www.sef.nu